

Dating en relatievorming bij mensen met een verstandelijke beperking

dr. Dilana Schaafsma

Associate lector

Lectoraat 'Opvoeden voor de toekomst'

Fontys Hogeschool Pedagogiek

Inhoud

- Seksuele gezondheid en seksuele rechten
- Wat weten we? (literatuur)
- Eerste Hulp bij Dating
- Datingbureaus voor (L)VB

Seksuele gezondheid, wat houdt dat in?

Seksuele gezondheid is een met seksualiteit verbonden toestand van fysiek, emotioneel, mentaal en sociaal welzijn. Seksuele gezondheid is dus meer dan alleen de afwezigheid van ziekte, disfunctie of zwakte.

Seksuele gezondheid vereist een positieve en respectvolle benadering van seksualiteit en seksuele relaties. Seksuele gezondheid vereist ook het mogen en kunnen aangaan van plezierige en veilige seksuele ervaringen; zonder dwang, discriminatie en geweld.

*Om seksuele gezondheid te bereiken en te behouden, moeten de **seksuele rechten** van alle personen worden gerespecteerd, beschermd en gerealiseerd”.*

Bron: <http://www.seksindepraktijk.nl/beleid-maken/seksualiteitsbeleid-maken/een-visie-ontwikkelen/definities-volgens-de-who>

Seksuele rechten

Het recht:

- op privacy;
- op seksuele gezondheid;
- om te huwen;
- om een gezin te stichten;
- om te beslissen over het aantal kinderen;
- op informatie en educatie;
- op vrijheid van mening en expressie;
- op bescherming van deze rechten.

Wat vind jij?

Relatievorming en (L)VB

Problemen met het:

- vinden;
- aangaan;
- onderhouden van relaties.

Eenzaamheid

“Ik wil gewoon iemand om mee te praten”

- Sociale eenzaamheid
 - Geen of te klein sociaal netwerk
- Emotionele eenzaamheid
 - Afwezigheid van (voldoende) intieme (diepgaande) relaties

Wat weten we?

Relatie:

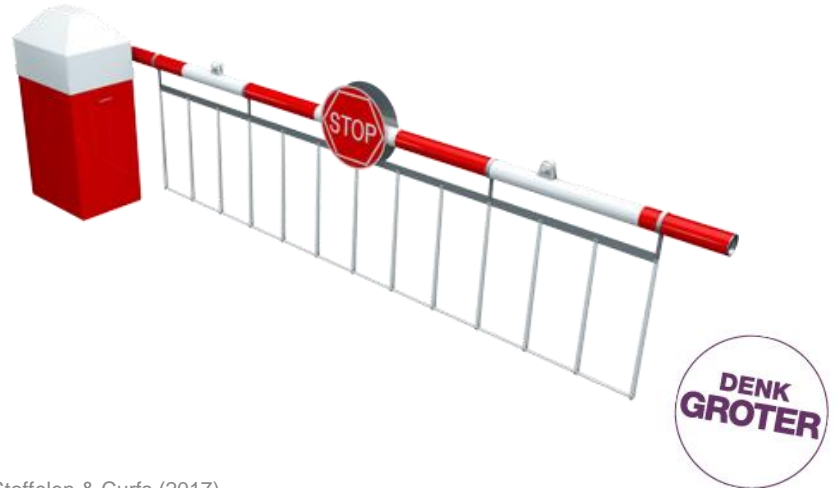
- Samenzijn is belangrijker dan activiteit
- Verhoogde onafhankelijkheid en zelfvertrouwen
- Status verhogend (trots!)
- Hoe vaker mensen elkaar zien, hoe groter de kans dat vriendschappen ontstaan
- Gelijkaardig: dezelfde interesses, ervaringen en niveau

Wat weten we?

Barrières:

- Beperkte mogelijkheden om elkaar te ontmoeten
- Weinig financiële middelen (houdt voortgang tegen)
- Vervoer kan een probleem zijn
- Beperkte autonomie
- Gebrek aan privacy
- Negatieve attitude omgeving
- Slechte communicatievaardigheden

Wat weten we?

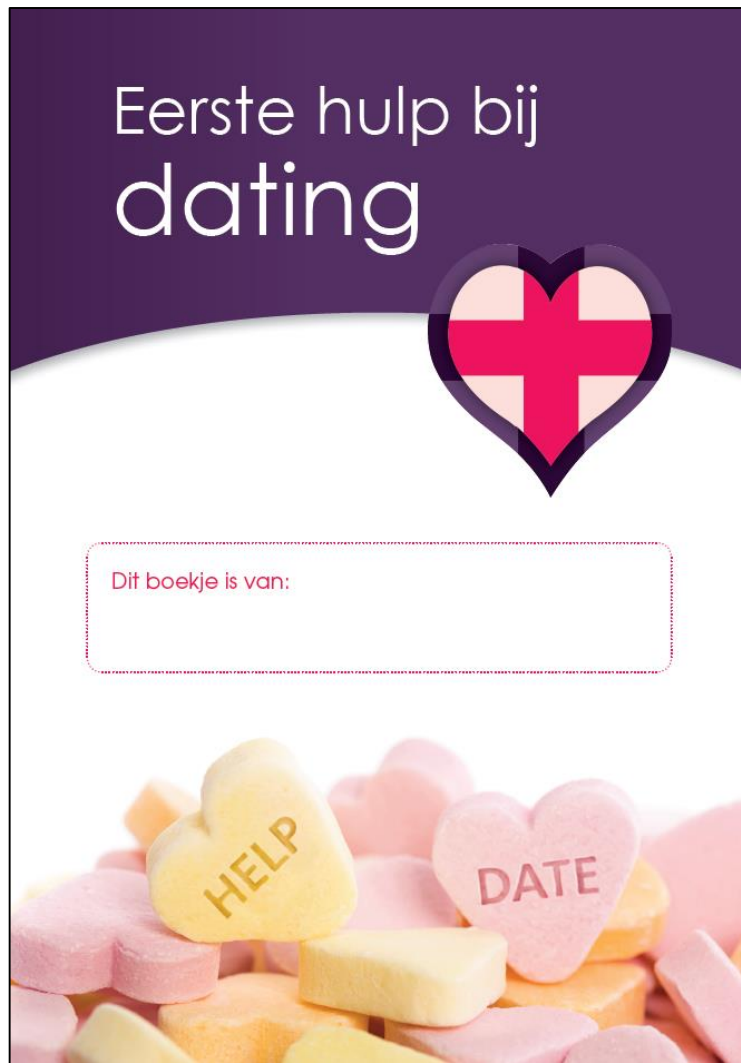
Uitdagingen voor ondersteuners:

- Veiligheid vs. Autonomie
- Ontmoetingsmogelijkheden creëren (vinden van een relatie)
- Begeleiding relatie (aangaan en onderhouden van een relatie)

Als relaties niet ondersteund worden door de omgeving, dan is de kans op het vinden van liefde klein!

Wat doen wij zelf?

Eerstehulpbijdating.nl

Inhoud

- Wat is daten? ← Kennis
- Wie ben ik? ← Gelijkaardig
- Wie vind ik leuk?
- Waar kan ik iemand ontmoeten? ← Kansen vergroten
- Datingsites ← Positieve insteek
- Hoe leer ik iemand beter kennen? ← Communicatie
- Een afspraak maken ← Plannen
- De eerste date
- Wat doe je na de eerste date? ← Communicatie
- Tips van anderen
- Handige websites
- Ben ik klaar voor de date? (Checklist)

Special Olympics

dating- en trainingsbureau voor mensen
met een verstandelijke beperking

Datingbureaus voor (L)VB

Website	Doelgroep	Controle
Lofjoe.nl	LVB	Ja
ABCdate.nl	LVB	Ja
Uniekdating.nl	LVB	Ja
Special2.nl	LVB	Ja
Vriendenvoorhetleven.nl	LVB	Ja
Dottie.nl	Beperking	Nee
Onbeperqt.nl	Beperking	Nee
Eenbeetjeanders.nl	Beperking	Nee

Deze maand
in de
Markant!

Datingbureaus voor (L)VB

- Reden voor oprichting?
- Verschil reguliere bureaus/sites?
- Ervaringen?
- Toekomst?

Onderzoek datingbureaus - resultaten

Redenen oprichting: vraag/behoefte, kosten, vervelende situaties, barrières

Verschillen: persoonlijke intake/match, begeleiding van dates, kosten lager, controle (veiligheid), afwezigheid chatfunctie

Problemen: scheve verhouding (67-82% man), irreële wensen partner, moeilijke matches, motivatie begeleiders, hoge verwachtingen ondersteuning

Toekomst: Landelijk netwerk, meer vrouwen, meer (persoonlijk) ondersteuning, meer ontmoetingen in het echt

Toekomst

- Leergemeenschap rondom relatievorming en seksualiteit
- Grotere en kleinere projecten rondom bevorderen relatievorming

Interessante links

- Seksualiteit:
 - www.seksuelevorming.nl
 - www.edusex.nl
 - www.sense.info
 - www.zonderstempel.nl
- Datingbureaus/sites:
 - www.lofjoe.nl
 - www.vriendenvoorhetleven.nl
 - www.uniekdating.nl
 - www.abcdating.nl
- Eerste Hulp bij Dating boekje
 - www.eerstehulpbijdating.nl

Vragen?

Contact:

d.schaafsma@fontys.nl

[@DilanaSchaafsma](#) (Twitter)

[LinkedIn](#)

Bronnen

- Bates, C., Terry, L., & Popple, K. (2016). The importance of romantic love to people with learning disabilities. *British Journal of Learning Disabilities*, 45, 64-72. doi: 10.1111/bld.12177
- De Jong Gierveld, J. (1998). A review of loneliness: Concept and definitions, determinants and consequences. *Reviews in Clinical Gerontology*, 8, 73-80. doi:10.1017/S0959259898008090
- Fulford, C. & Cobigo, V. (2016). Friendships and Intimate Relationships among People with Intellectual Disabilities: A Thematic Synthesis. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities [advance online publication]*. doi: 10.1111/jar.12312
- Schaafsma, D., Kok, G., Stoffelen, J.M.T., & Curfs, L.M.G. (2017). People with intellectual disabilities talk about sexuality: Implications for the development of sex education. *Sexuality and Disability*, 35, 21-38. doi:10.1007/s11195-016-9466-4

Publicaties

- Schaafsma, D., Kok, G., Stoffelen, J.M.T., & Curfs, L.M.G. (2017). [People with intellectual disabilities talk about sexuality: Implications for the development of sex education](#). *Sexuality and Disability*, 35, 21-38. doi:10.1007/s11195-016-9466-4
- Schaafsma, D., Kok, G., Stoffelen, J.M.T., & Curfs, L.M.G. (2016). [Seksuele voorlichtingsmaterialen voor mensen met een verstandelijke beperking: Beschikbaarheid en kwaliteit](#). *Nederlands tijdschrift voor de Zorg aan mensen met verstandelijke beperkingen*, 42, 31-45.
- Schaafsma, D., Kok, G., Stoffelen, J. M. T., & Curfs, L. M. G. (2015). [Identifying effective methods for teaching sex education to individuals with intellectual disabilities: A systematic review](#). *Journal of Sex Research*, 52, 412-432. doi: 10.1080/00224499.2014.919373
- Schaafsma, D., Kok, G., Stoffelen, J. M. T., van Doorn, P., & Curfs, L. M. G. (2014). [Identifying the important determinants of teaching sex education to people with intellectual disabilities: Cross-sectional survey among paid care staff](#). *Journal of Intellectual & Developmental Disability*, 39, 157-166. doi: 10.3109/13668250.2014.899566
- Schaafsma, D. (2013). [Sexuality and intellectual disability: Implications for sex education](#). Maastricht: Universitaire Pers Maastricht.
- Schaafsma, D., Stoffelen, J. M. T., Kok, G., & Curfs, L. M. G. (2013). [Exploring the development of existing sex education programs for people with Intellectual Disabilities: an Intervention Mapping approach](#). *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 26, 157-166. doi: 10.1111/jar.12017